

Mr.sc. Ilija Rkman
Kneza Ljudevita Posavskoga 48
10 000 Zagreb

**Savjet za razvoj CD Vlade RH
Sektor Zaštita prava potrošača, udrugama**

Poštovani,

u V. sazivu Savjeta za razvoj CD Vlade RH, udruge za zaštitu potrošača su dobile svoj resor, pa je prilika a i krajnje vrijeme da se glas potrošača čuje.

Vrijeme je da se problematiku civilnog društva približi udrugama mog sektora, ali za nas još važnije da našu specifičnost približimo ostalim članovima Savjeta odnosno drugim sektorima i predstavnicima uprava i Ureda Vlade.

U Hrvatskoj djeluju 35 udruga za zaštitu potrošača, koje su organizirane su u dva Saveza na nacionalnoj razini je jedan regionalni savez. Savez „POTROŠAČ“ je član Consumer Internacional-a i ANEC-a, pa su preko njega i članice tog saveza su kolektivni član narečenih međunarodnih asocijacija.

U ukupnom broju udruga (48.025 – veljača 2013.) udruge za zaštitu potrošača participiraju sa 0,1%, ali preko četiri Savjetovaništa za zaštitu potrošača i jednim Uredom za savjetodavnu pomoć potrošačima su na raspolaganju i daju savjetodavnu pomoć u zaštiti potrošačkih i ljudskih prava svim potrošačima Republike Hrvatske a to je po zadnjem popisu stanovništva iz 2011. godine 4.290,612 potrošača. Po definiciji iz Zakona o zaštiti potrošača, »potrošač« je fizička osoba koja sklapa pravni posao i djeluje na tržištu izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti, znači potrošač se postaje rođenjem.

U ostvarenju ciljeva koje provodi naš sektor provodimo temeljna načela politike zaštite potrošača Republike Hrvatske i Europske unije definirane temeljnim pravima potrošača: pravo na zaštitu gospodarskih interesa potrošača, pravo na zaštitu od opasnosti za život, zdravlje i imovinu, pravo na pravnu zaštitu potrošača, pravo na informiranje i edukaciju potrošača, pravo na udruživanje potrošača u svrhu zaštite njihovih interesa, pravo na predstavljanje potrošača i sudjelovanje predstavnika potrošača u radu tijela koja rješavaju pitanja od njihova interesa.

Recesija najviše pogađa srednji i niži slog potrošača, a to je preko 80% stanovništva. U šumi zakona i njihovim čestim izmjenama i dopunama prosječni potrošač se izgubio, te je postao objekt na kojem krupni, kapital, banke i vladajuće strukture rješavaju svoje gubitke promašaje i manjak sredstava, ne prežuci pri tome čak ni da građaninu – potrošaču prisilnom naplatom stvaramih ili sumnjivih dugova oduzmu i stan kao ustavnu kategoriju, te ga učine beskućnikom što u stvarnosti znači da je čovjek izgubio sva građanska prava, jer bez prebivališta ne može dobiti ni osobne dokumente.

U dužničkom ropstvu je trenutno preko 1.000,000 potrošača, a preko 260.000 trenutno ima blokirane račune zbog prisilne naplate dugova. Ako se uzme u obzir da 370.000 radno sposobnih potrošača ne radi i da zbog toga neće moći podmiriti troškove javnih usluga i drugih zakonskih davanja, za očekivati je da će do ulaska u Europsku uniju 1/3 hrvatskih građana – potrošača biti u

dužničkoj ovisnosti i da u svom životnom vijeku nemaju teoretske šanse da vrate lihvarske dugove i namete, jasno je da nas sektor poprima strategijski značaj za opstanak hrvatskih potrošača.

Sve ankete u Hrvatskoj i Europskoj uniji pokazuju da su udruge za zaštitu potrošača zadnja slamka spasa za obespravljene građane-potrošače, te da preko 70% više vjeruju u rješavanje svojih problema preko udruga našeg sektora, nego preko tijela lokalne samouprave, a u Hrvatskoj je taj postotak 100%.

Kandidirajući se za zamjenika člana Savjeta u okviru svoga područja želim pridonijeti pronalaženju sustavnih rješenja, unutar sektorsku suradnju, osnaživanju udruga čiji programi su namijenjeni javnom i općem dobru te poboljšanju statusa potrošača, međusektorsko povezivanje u lokalnoj zajednici, definiranje temeljnih pojmova kod udruga koje ih definiraju kao saveze, koordinacije i sl

Kao članica EU nemamo više pravo na improvizacije, samovolju, monopolističku i birokratsku diktaturu.

Temeljni cilj mog djelovanje će biti informiranje i edukacija, te implementiranje Zakona o zaštiti potrošača i Nacionalnog programa zaštite potrošača Republike Hrvatske. Želim predlaganjem sustavnih rješenja doprinijeti zagovaranju i iniciranju umrežavanja i osposobljavanja udruga uz našeg sektora, te podizanja razine kompetencija unutar udruga da iznađu mogućnosti samofinancirajućih djelatnosti, i programskih djelatnosti.

Najavljene promjene u hrvatskom zakonodavstvu, posebice Zakon o udrugama i Zakon o zaštiti potrošača izazvati će i potrebne promjene vezano za statute i načine odlučivanja u udrugama, što će doprinijeti i demokratizaciji. Zalagati ću se da se nijedan zakon, a posebice zakoni od interesa za potrošače, ne može donijeti bez široke i sveobuhvatne javne rasprave u razmatranja stavova i prijedloga resornih udruga. Uvjeren sam da to svojim dugogodišnjim radom u javnom i nevladinom sektoru mogu ostvariti.

Vjerujem da će izbor člana i zamjenika člana Savjeta predstavnika sektora zaštite prava potrošača, udrugama za zaštitu prava potrošača pobuditi Vašu pozornost i da će Vaš odaziv na izbore dati puni legitimitet izabranom kandidatu.

Ako smatrate da moje znanje, sposobnosti i kompetencije mogu odgovarati ovom povijesnom trenutku koji je pred nama – pozivam Vas da glas svoje udruge uputite prema kandidaturi mene kao zamjenika člana Savjeta i Vašeg predstavnika.

Glas potrošača se mora čuti i poštivati!

Zagreb, 03. lipnja 2014.

Mr.sc. Ilija Rkman

